

VENÄJÄN KIELEN PUHDISTAMISESTA

(MIETTEITÄ LEPOHETKINÄ, T. S. KOKOUPUREITA KUUNNELLESSA) ⁶⁵

Me turmelemme venäjän kieltä. Käytämme vieraskielisiä sanoja tarpeettomasti. Käytämme niitä väärin. Miksi pitää sanoa „defekti”, kun voidaan sanoa vika tai puutteellisuus tai vajavaisuus?

Tietysti silloin, kun henkilö, joka on vasta hiljattain oppinut lukemisen taidon yleensä ja erittäinkin oppinut lukemaan sanomalehtiä, ryhtyy lukemaan niitä ahkerasti, hän omaksuu tahtomattaankin sanomalehtikielen sanakänteet. Mutta nimenomaan sanomalehtikieli meillä alkaa myös turmeltua. Jos vieraskielisten sanojen käyttö on anteeksiannettavaa vasta hiljattain lukutaidon oppineelle, koska ne ovat hänelle uutta, niin kirjallisen työn tekijöille sitä ei voida antaa anteeksi. Eiköhän olisi aika julistaa sota tarpeetonta vieraskielisten sanojen käyttöä vastaan?

Tunnustan, että jos kohta tarpeeton vieraskielisten sanojen käyttö suututtaa minua (sillä se heikentää meidän vaikutustamme joukkoihin), niin eräät sanomalehtikynäilijäin virheet voivat saada ihmisen jo kokonaan suunniltaan. Käytetään esimerkiksi sanaa будировать (budirovatj) ilmaisemaan käsitteitä kuohuttaa, ravistella, herättää. Mutta ranskan kielen sana „bouder” (budöö) merkitsee vihoitella, äkäillä. Sen vuoksi sana будировать merkitsee todellisuudessa „vihoitella”, „äkäillä”. Tuollainen ranskalais-nizhni-novgorodilaisen sanankäytön jäljittely merkitsee sitä, että jäljitellään huonoimmista huonoimpia venäläisen tilanherraluokan edustajia, sen luokan, joka kävi koulua ranskan kielellä, mutta ensinnäkään ei edistynyt siinä ja toiseksi runteli venäjän kieltä.

Eikö olisi jo aika julistaa sota venäjän kielen runtelamista vastaan?

Julkaistu ensi kerran
joulukuun 3 p:nä 1924
„Pravda” lehden 275. numerossa
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan